

SLOVENSKI NAROD

Izloži vsak dan popoldne izvenredno in praznično. // Inerati do 80 peti vrt 2. Din 2, od 100 vrt 2.50, od 300 vrt 3. Din 3. // Inerati po vrtu Din 4.- // Popust po dogovoru, inerati davok posebej. // "Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kanijska ulica 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko urednništvo: Slovenskega ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRAD, Slemenški trg 5 // Pošta kronična v Ljubljani št. 10.351.

Nova nemška mirovna ofenziva

Najprvo bo poskušala pridobiti za skupne akcije Italije in Rusije, da bi tako okrepiła svoj položaj, potem pa naj bi se znova pričela mirovna ofenziva preko nevtralnih držav

BERLIN, 17. okt. e. Čeprav so vladni krogi prepričani, da ni več nobene možnosti za ustavev sovražnosti med Nemčijo in Francijo ter Anglijo, vendar nekateri politični krogi v Berlinu še vedno verujejo v možnost, da bo z neke strani prišlo do posredovanja in sicer zelo kmalu. V zvezi s tem so razširjene vesti o skorajšnjem potovanju Mussolinija v Berlin in Göringa v Rim. Te vesti so z merodajne strani sicer demantirali, toda vse kaže, da se dogodi razvijajo tako, da bi utegnili priti do skupne mirovne akcije Nemčije, Rusije in Italije. V kakšni obliki naj bi bili sestavljeni novi predlogi za mir, še ni znano. Najbolj verjetno se zdi, da bodo toplot igralo glavno vlogo nevtralne države. Zadržanje dni se vrši zelo živahna izmenjava misli med Berlinom in Moskvo. Po nekaterih vestih sestavljajo v Berlinu apel na vse nevtralne države. S tem apelom bi bila izčrpana zadnja možnost za doseg miru v Evropi.

Pesvet z Rusijo

BERLIN, 17. okt. e. Iz dobro informiranih krogov se je izvedelo, da so se večer pričela posvetovanja med zastopniki nemške in ruske vlade v zvezi z zadnjim Chamberlainovim govorom. Pri teh pogajanjih gre samo za sondiranje terena, pričakuje pa se, da se bodo pričela prihodnji teden oficijelna pogajanja. Rusijo bosta pri teh pogajanjih in posvetovanjih o nadaljnjem skupnem postopanju Rusije in Nemčije zastopala Molotov in Potemkin. Po vestih agencije "United Press" se bo v začetku prihodnjega tedna v Berlin vrnil ruski poslanik Skvorcov v spremstvu neke visoke ruske politične osebnosti. Kakšen bo uspeh teh posvetovanj, še ni mogoče reči. Morda bosta Nemčija in Rusija objavili izjavo o tesnem sodelovanju pri vseh bodočih vojnih ali mirovnih akcijah, morda pa bo izjava grožnja z vojno napovedjo Rusije, morda pa tudi samo apel na pamet in razum vseh vodilnih državnikov v Evropi in Ameriki za ohranitev miru.

Berlin, 17. oktobra. e. Iz dobro informiranih krogov se je izvedelo, da so posvetovanja med Nemčijo in Rusijo glede nadaljnjega postopanja in glede morebitnih novih predlogov za ustavev sovražnosti samo začasna in prehodna znamenja. Odločilna posvetovanja glede teh problemov se ne bodo pričela prej, predno ne bodo urejeni vsi gospodarski odnosi med Nemčijo in Rusijo in dokler ne bodo podpisane tozadevne pogodbe.

Hitlerjeva poslanica Stalinu

BERLIN, 17. okt. p. Dobro poučeni krogi trdijo, da so bili pri poslednjih razgovorih kancelarja Hitlerja s svetovalci in merodajnimi osebnostmi iz vlade in vojske sprejeti daljnosežni sklepi. Zatrjujejo, da je Hitler poslal Stalinu po kurirju posebno poslanico in da pričakuje sedaj njegov odgovor, ki bo mnogo vplival na nadaljnji razvoj dogodkov.

Stališče Italije

RIM, 17. okt. e. V tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih so mnenja, da Italija ne bo pričela nobene posredovalne akcije za mir. Novi italijanski poslanik v Londonu, ni prinesel s seboj nobenega pismenega predloga ali spomenice glede sedanjega mednarodnega položaja. Njegov prihod v London je le v toliko važen, ker bo mogel novi poslanik neposredno obrazložiti angleškim uradnim krogom stališče italijanske vlade glede mednarodnega položaja. Italijanski stališče je to, da je po mnenju Italije zdaj potrebna predvsem konferenca vesilov, na kateri se bi razpravljalo o vseh evropskih vprašanjih. Poseben pomen pa ima prihod poslanika Bastianina v London v zvezi z odnosi med Italijo in Anglijo. Italijanski politični krogi opozarjajo na zadnji Chamberlainov govor, v kolikor se tiče odnosov do držav, ki imajo upravičene zahteve. Med take države se šteje tudi Italija. Chamberlain je pokazal pripravljenost za razgovore o upravičenih revindikacijah. Zaradi tega je možno, da se bodo odnosi med Anglijo in Italijo postavili čisto na novo podlago s tem, da bo Anglija upoštevala upravičene italijanske zahteve.

Upanje na akcijo nordijskih držav

Berlin, 17. oktobra. e. V svojih komentarjih sestanka poglavarjev skandinavskih držav pišejo tukajšnji listi, da obstoja možnost, da bodo skandinavski predstavniki začeli mirovno akcijo. Vsi štirje predstavniki skandinavskih držav uživajo v svetu velik ugled, zlasti pa v Ameriki in samo Amerika bi lahko vplivala na Anglijo, da bi Anglija pristala na pogajanja za ustavev vojnih sovražnosti. Vendar je prav malo upanja, da bi predstavniki skandinavskih držav uspeli, četudi bi tako akcijo pričeli, kajti samo ugled v sedanjem

položju v Evropi ne zadošča za uspeh take akcije, zlasti po odločnih izjavah Daldiera in Chamberlaina. Pri sedanjem položju v Evropi bi morala priti pobuda za tako akcijo z druge mnogo vplivnejše strani, da bi bilo kaj izgleda za uspeh.

Heisinki, 16. okt. s. Tu so razširjene govorice, da bo konferenca nordijskih vladarjev v Stockholmu morda sprejela sklep, da zaprosi Roosevelt in Mussolinija za posredovanje za mir.

Washington, 17. okt. mp. V krogih, ki so blizu Bele hiše, so izjavili, da Roosevelt še

vedno čaka na odgovor na svoj poziv, ki ga je poslal Kalmnu v zvezi z rusko-finskiimi pogajanjimi. Ameriški zunanji minister Hull je v imenu vlade izjavil, da niso točne vesti o kakem ameriškem posredovanju za mir v Evropi. Zedinjene države ne bodo posredovale za mir na lastno iniciativno, na tujo pa le, če bi v to privolile vse prizadete države. V primeru, da bi Nemčija prosila vlado Zedinjenih držav za posredovanje, bo prošnja upoštevana le tedaj, če bosta nemško željo podprli tudi Anglija in Francija.

posvečajo precejšnjo pozornost potopitvi angleške vojne ladje »Royal Oak« ter pravijo, da je vodstvo angleške admiraltete postavljeno pred čisto nova strateška vprašanja. Učinek normalnega torpeda ne bi mogel biti tako velik, da bi taka bojna ladja, kakršna je bila »Royal Oak«, postala že žrtev enega samega torpeda. Listi pravijo, da je potopitev te ladje dokaz, da razpolagajo Nemci s posebno vrsto torpeda, ki ima mnogo strašnejši učinek, kot je učinek normalnega torpeda ter da je morda to tisto tajstveno orožje, o katerem je govoril Hitler.

London, 16. oktobra p. Eden izmed angleških luksuznih parnikov s 15.000 tonami je bil pretvojen v oboroženo križarko. London, 17. okt. s. V Atlantskem oceanu je nemška podmornica večerj potopila

in angleški parnik »Sneeden« (3600 ton). En član posadke je bil ubit, ostale je rešila belgijska petrolejska ladja.

Oslo, 17. okt. s. Norveška mornarica je zajela nemškega vlačila, ki je plul v norveških teritorialnih vodah pod dansko zastavo. Posadka je bila internirana, ladja pa bo izročena nemškim oblastem.

Oslo, 17. okt. s. Ponoči so opazili 15 km od norveške obale večjo eksplozijo. Mistično, da je zletela v zrak nemška petrolejska ladja.

London, 17. okt. s. Na holandskem zapadnoindijemskem otoku Curacao je bila zaplenjena 4000 tonska nemška ladja »Nimelhorn«, ker ni mogla plačati pristaniških pristojbin.

London, 17. okt. s. Po italijanskih poročilih je sklenila švedska vlada, da mesto križark, ki naj bi bile dane v gradnjo, zgradi štiri rušice in 21 minolovcev. Kre-dit za švedsko letalstvo bo povisan za nad 700.000 funtov (15 milijonov din).

London, 17. okt. s. V Severnem morju je norveška ladja »Grasholm« na poti v Antwerpen zadela na mino in se potopila. Eksplozija je ubila tri člane posadke, ostali so se rešili na holandsko obalo.

Frontalni napad na Maginotovo črto?

Včeraj so poskusili Nemci prvi večji sunek, ki pa je bil zavržen

Paris, 17. okt. s. Včerajšnji nemški napad med Mozelo in Saaro v bližini luksemburške meje je bil najmočnejši od začetka vojne. Raztezal se je v širini 7 km. Ni pa dosegel skoro nobenega uspeha. Francoske čete so se sicer najprej umaknile z nekaterih posebnih izpostavljenih postojank, pustile pa so tam mine, ki so eksplozivirale, ko so se nemške čete približale. Nemci so pri napadu imeli 500 do 1000 žrtev in so izgubili nad 20 tankov. Nemški vojski so nosili jeklene oklepe. Francozi so potem izvršili protinapad in zavzeli skoro vse postojanke nazaj. Francosko vojaško poveljstvo sedaj proučuje vprašanje, ali je bil včerajšnji napad že začetek večje ofenzive ter je pripravilo vse potrebne protiukrepe.

Paris, 17. okt. mp. K uradnemu poročilu vrhovnega poveljstva francoske vojske, da so Nemci včeraj zjutraj tik ob Mozeli prešli v napad na 7 km dolgi fronti in da so se po zavzetju grida Schneeburga morali zopet umakniti v smeri severno od Apacha, dodaja agencija Havas še naslednje podrobnosti:

Zadnje dni je bilo v predelu med Mozelo in Saaro, kakor tudi vzdolž Rena opaziti živahnejše delovanje sovražnih oddelkov. Živahnost je pripisati znatnim ojačenjem trenutnih nemških postojank. Že od sobote na nedeljo in tudi v ponedeljek je nemško topništvo skoraj popolnoma umolknilo. Francosko poveljstvo je takoj skle-

palo, da sovražnik skuša nekaj prikriti in je zato podvojilo svojo čujnost. Izvidniški oddelki so v teku noči opazili, da so se na nemški fronti na raznih krajih od časa do časa prižigale žepne baterije nemških oficirjev in je bilo očito, da zavzemajo nemške čete nove položaje. Vse kaže, da pripravljajo Nemci frontalni napad proti Maginotovi liniji. Bojno zatilje pa so francoski sprednji oddelki dobro izkoristili in so se dobro utrdili v zavzetih postojankah, ki so zdaj po mnenju vrhovnega poveljstva tako močne, da bodo z lahkoto kljubovale še tako silnim napadom. Francosko topništvo obvlada sleherni ped ozemlja pred francoskimi postojankami in se bo v njegovem zapornem ognju razbila vsaka ofenziva.

Teniški igralci na fronti

Paris, 17. okt. s. Znamenita francoska teniška igralca Borotra in Brugnon služita v francoski vojski na fronti kot artilerijska kapetana.

Angleži ne marajo francoskega piva

London, 17. okt. s. Pretekli teden je bilo za angleške vojake na fronto poslanih 5 milijonov steklenic angleškega piva. Angleški vojski se ne morejo privaditi francoskemu pivu.

Nemški bombniki prvič nad Anglijo

Napad na vojno brodogrje v škotski luki — štiri nemški bombniki sestreljeni

London, 17. okt. s. Svoči je izdalo mornariško, letalsko in notranje ministrstvo skupen komuniké o večeršnjem nemškem letalskem napadu na škotskem. Komuniké pravi, da so se nad Firth of Forthom večerj dopoldne pojavila najprej nemška izvidniška letala, ob 14.30 pa se je začela serija bombnih napadov proti angleškim vojniim ladjam, zasidranim v zalivu. Pri napadu je sodelovalo skupno 12 do 14 nemških letal. Rema škoda na ladjah ni bila povzročena. Edino ena bomba je opazila krmo križarke »Southampton« in jo lažje poškodovala. Eksplozija je zahtevala na »Southamptonu« 3 mrtve in ranjene. 7 mornarjev pa je bilo ranjenih na sosednji križarki »Edinburgh«. Druga bomba je padla v bližini rušila »Moffhawk«, ki je bil samo lažje poškodovan od drobec bombe. Drobec pa so ranili 26 mornarjev na rušilu, štiri nemški bombniki so bili pri napadu sestreljeni. Od teh so sestrelili 3 angleška lovška letala v zračni borbi. Prvo nemško letalo je bilo sestreljeno ob 14.35 pri otoku May, nekaj minut pozneje drugo nad mestom Dalkeith in četrto ure nato tretje pri svetilniku Crail. Dva člana posadke tega tretjega letala je rešil angleški rušilec, vendar je eden izmed njih malo kasneje

umrl. Četrto nemško letalo je bilo sestreljeno na bregu. Nobeno angleško lovsko letalo ni bilo v borbi poškodovano, vas so se vrnila v svoja oporišča.

London, 17. okt. s. Angleška admiralteta sporoča: Pri večeršnjem nemškem letalskem napadu na vojno luko Rosyth v Firth of Forthu sta bila ubita dva angleška oficirja in 13 mornarjev, 12 je bilo hudo ranjenih, med njimi dva delavca na strehi neke hiše. Med ubitimi je tudi poveljnik nekega rušila. Napad na vojne ladje sicer ni uspel in nobena bomba ni padla na vojne ladje, žrtve pa so povzročili drobci bomb, ki so eksplozivirale v bližini ladij.

London, 17. okt. s. Po poročilih iz Edinburgha ni nemški letalski napad povzročil med prebivalstvom nobene panike. Ljudje so stali na ulicah in napad opazovali, potem pa pobirali drobce granat za spomin. Več hiš v Edinburghu je bilo poškodovanih od strelkov s strojnimi in mnogo šip v mestu je popokalo zaradi eksplozij bomb. Preko mosta čez Firth of Forth sta med napadom vozila dva vlakna, ki nista bila poškodovana. Posadko enega izmed sestreljenih nemških letal je rešila neka ribiška ladja.

Vedno več žrtev v pomorski vojni

Nemci so dosegali izgubili že 22 podmornic — tudi izgube Angležev in Francozov so že znatne

Paris, 17. oktobra s. Francoski mornarici je uspelo potopiti eno izmed nemških podmornic, ki so te dni potopile tri večje francoske parnike. Po francoskih ocenah je bilo do sedaj skupno uničenih 22 nemških podmornic. Poleg ladij »Bretagne« in »Louisiane« je bil potopljen tudi 15.000-tonski

francoski petrolejski parnik »Emil Miguet«. London, 16. oktobra p. Na merodajnih mestih sanjajo, da bi bila poškodovana angleška vojna ladja »Repulse« ter pravijo, da gre samo za tipičen primer nemške propagande.

New York, 17. oktobra s. Tukajšnji listi

Finci še vedno upajo na sporazum z Moskvo

Slej ko prej pa so odločni do skrajnosti braniti svojo nevtralnost in neodvisnost

Heisinki, 17. okt. e. Finski delegat dr. Pasikivi se je večerj ob 9.45 vrnil iz Moskve. S posebno pozornostjo je finska javnost poslušala govor, ki ga je imel po razgovorih z dr. Pasikivijem zunanji minister Erkkö. Med drugim je izjavil:

Rusija je želela načeti pogajanja z nami o nekaterih političnih vprašanjih. Izjavila je, da obstojajo vprašanja, ki zahtevajo neposredno izmenjavo misli med zastopniki Rusije in Finske. Mi smo tej zahtevi in želji ustregli. Poudariti moram, da pri prvih pogajanjih v Moskvi Rusija ni postavila nobenih zahtev ultimativnega značaja. Mi bi takih zahtev tudi pod nobenim pogojem ne sprejeli. Vedno pa smo pripravljene za pogajanja, da se ohrani mir. Vsak narod ima svoja vprašanja in svoje mnenje o vprašanjih, ki se tičejo varnosti in interesov njegovega naroda in države. Mi si prizadevamo rešiti s pogajanjimi vsa vprašanja, ki zadevajo nas in obenem tudi Rusijo, da bi s tem povečali varnost na obeh straneh. Pod nobenim pogojem pa ne bi mogla Finska pristati na zahteve, katerih izpolnitev bi povečala samo varnost Rusije in ščitila samo ruske interese. Bodočnost naroda in njegova svoboda in neodvisnost zahtevata, da vsak narod in tudi mi ščitimo v vsakem položaju sebe in se protivimo slehernemu nasilju.

London, 17. okt. s. Iz Heisinkov poro-

čajo, da vlada v finskih uradnih krogih optimizem glede finsko-ruskih pogajanj. Zastopnik vlade je izjavil, da so vprašanja, o katerih se pogajanja vršijo, sicer težka, a vendar je upati na ugodno rešitev. Finska pogajanja ne bo po nepotrebnem zavlačevala in se bodo razgovori v Moskvi v kratkem nadaljevali. Vendar je finska vlada odredila evakuacijo otoka Hogland, ki ga po nekaterih poročilih zahtevajo Rusi zase.

Heisinki, 17. okt. e. Reuter poroča, da ni vzroka za preveč optimistično presojanje razgovorov med Finsko in Rusijo. Pogajanja v Moskvi so zelo resne narave, toda še vedno je upanje, da se bodo vsa vprašanja praktično rešila v zadovoljstvo Finske in Rusije.

Milan, 17. okt. s. Italijanski listi obširno pišejo o pogajanjih med Finsko in Rusijo in ne skrivajo svojih simpatij za Finsko, prepuščajoč čitateljem, da si sami ustvarijo sodbo glede postopanja Rusije. Še vedno na izražajo upanje, da se bo Finski posredilo očuvati neodvisnost in nevtralnost. Finske obrambne ukrepe presojejo italijanski listi zelo poveljno. »Corriere della Sera« izraža občudovanje, kako mirno in hladnokrvno spremlja finski narod razvoj dogodkov in brez oklevanja izvaja vse ukrepe vlade.

Saradzoglu še ni zapustil Moskve

Po najnovejših poročilih pogajanja še niso končana, ker so se pojavile nove težkoče

Curib, 17. okt. o. Iz Londona poročajo, da turški zunanji minister Saradzoglu še ni odpoval iz Moskve, kakor je bilo večerj javljeno, in da rusko-turška pogodba še ni podpisana, ker so baje nastale zopet nove težkoče. Ruska vlada smatra za potrebno, da se Turčija ne veže z Anglijo in Francijo s pogodbo o medsebojni pomoči. Zato tudi ni bil izdan komuniké o zaključitvi pogajanj. Saradzoglu je dobil iz Ankare navodilo, da ne sme podpisati pogodbe, ki bi bila naperjena proti Angliji in Franciji.

London, 17. okt. s. Včeraj je posetil zunanjo ministra Halifata ruski poslanik Majaki. Razgovor je trajal dve uri. Po uradnih poročilih se je nanašal na gospodarska pogajanja med Anglijo in Rusijo. V političnih krogih pa so prepričani, da je bil ta sestanek v zvezi z rusko-turškimi pogajanjimi v Moskvi.

Moskva, 17. okt. s. Turški zunanji minister Saradzoglu ostane predvidoma v Moskvi še najmanj 3 ali 4 dni.

London, 17. okt. s. Po italijanskih poročilih predlaga Rusija Turčiji sklenitev pakta, s katerim bi se obe obvezali, da ne bosta sodelovali v nobenem napadu proti eni izmed obeh. Rusija nadalje zahteva, da naj Turčija zapre Dardanele za vse vojne ladje držav, ki so v vojni. Dala pa je Turčija zagotovilo, da ne bo napadla Rumunijo.

Bodoči balkanski blok odvisen od sporazuma Turčije z Rusijo

Rim, 17. okt. e. V tukajšnjih službenih krogih izjavljajo, da so bile vesti o italijanski pobudi za ustvaritev bloka balkanskih držav preuranjene. Glede na problem o ustanovitvi bloka balkanskih držav menijo v odločitvi italijanskih krogih, da gre tu za zelo težak problem, ker obstojajo velika nesoglasja in celo nasprotja v sta-

lišču nekaterih držav, ki naj bi bile članice bloka balkanskih držav. Slej ko prej hoče Italija sodelovati pri akciji za ustvaritev vseh pogojev, ki bi zajamčili in ohranili mir ter nevtralnost v jugoslovenskem delu Evrope. Toda stališče nekaterih držav na Balkanu in v Podunavju še ni jasno. Italija bo še nadalje podpirala prizadevanje Jugoslavije, da se popolnoma zgledajo in odstranijo nasprotja med Rumunijo in Madžarsko, kakor je Italija že sodelovala v akciji za zblizanje med Beogradom in Budimpešto. V zvezi s problemom bloka balkanskih držav je n. pr. zelo važno stališče in položaj ter zunanja politika Turčije. Šele, ko bo znana vsebina pogodbe med Turčijo in Rusijo, bo vsem jasno, kakšno je zdaj stališče Turčije in kakšno so možnosti za utvaritev bloka balkanskih držav. Za zdaj je pa ta problem vprašanje bodočnosti in odvisen od razvoja dogodkov ne samo na Balkanu, temveč v vsej Evropi.

Vojaška zveza med Rusijo in Kitajsko

LONDON, 17. okt. s. Po nepotrjenih poročilih iz Čungkinga bo med Rusijo in Kitajsko v kratkem sklenjena vojaška zveza.

Strogi ukrepi proti madžarskim fašistom

Budimpešta, 17. okt. s. Tu je bilo aretiranih 140 članov madžarske fašistične stranke. Vodji se je posrečilo zbežati na Dunaj. Policija je pri preiskavi zaplenila večje število ročnih granat in revolverjev.

Curib, 17. okt. Pariz 10.10, London 17.8.25, New York 445.875, Bruselj 74.50, Milan 22.50, Amsterdam 236.75, Berlin 178, Stockholm 106.20, Oslo 101.35, Kopenhagen 86.075.

